

ZAKRES EGZAMINU WSTĘPNEGO DO KLASY I POSM II STOPNIA

FORTEPIAN:

- gama dur-moll, gama chromatyczna; utwór barokowy; 2 etiudy; do wyboru: allegro sonatowe, wariacje, rondo, część szybka Sonaty z epoki klasycyzmu, romantyzmu lub epok późniejszych, utwór dowolny.

RYTMIKA (FORTEPIAN):

- gama dur lub moll, utwór barokowy, forma klasyczna, etiuda lub utwór dowolny.

KLAWESYN:

- utwór J.S. Bacha, utwór francuski XVII lub XVIII w., utwór biegłościowy (np. etiuda, sonata D. Scarlattiego, C. Seixasa lub szybki fragment z literatury), forma przedklasyczna lub klasyczna/ utwór dowolny, utwór z XX-XXI wieku.

Uczeń zdając z fortepianu wykonuje program obowiązujący na nim w danej klasie.

ORGANY:

- utwór Johanna Sebastiana Bacha, forma romantyczna, forma chorałowa, utwór z muzyki XX lub XXI wieku, forma triowa, utwór o charakterze technicznym.

Uczeń zdając z fortepianu wykonuje program obowiązujący na nim w danej klasie.

SKRZYPCE:

- gama, etiuda lub kaprys, jedna część fantazji G. P. Telemanna lub sonaty, partity J. S. Bacha, jedna część koncertu.

ALTÓWKA:

- etiuda lub kaprys, jedna część fantazji G. P. Telemanna lub sonaty, partity J. S. Bacha, jedna część koncertu, utwór dowolny.

Uczeń zdając z skrzypiec wykonuje program obowiązujący na nim w danej klasie.

WIOLONCZELA:

- etiuda, jedna część suit J. S. Bacha, jedna część koncertu lub sonaty, utwór dowolny.

KONTRABAS:

- etiuda, dwie części sonaty, utwór dowolny.

GITARA:

- etiuda, jedna część formy cyklicznej lub wariacje, utwór dowolny.

HARFA:

- etiuda, utwór muzyki dawnej, forma sonatowa lub wariacje klasyczne lub rondo, utwór dowolny.

INSTRUMENTY DĘTE:

- etiuda, 2 utwory z akompaniamentem (w tym jeden wykonany z pamięci).

INSTRUMENTALISTYKA JAZZOWA:

- wykonanie dowolnego programu w tym minimum jeden utwór w stylistyce jazzowej

AKORDEON:

- etiuda, 2 utwory dowolne, sonata D. Scarlatti

PERKUSJA:

- trzy utwory, po jednym na każdej z grup instrumentów (do wyboru: werbel, kotły, wibrafon lub ksylofon/dzwonki, multiperussion), w tym minimum jeden z akompaniamentem, przygotowany na pamięć. Jeden z utworów programu egzaminacyjnego musi być wykonany techniką czteropałkową.

KSZTAŁCENIE SŁUCHU:

Zakres materiału do egzaminu pisemnego:

1. Czytanie nut w kluczu wiolinowym, altowym, tenorowym i basowym nazwami literowymi i solmizacją.
2. Odmiany gam durowych i molowych do siedmiu znaków przykluczowych (rozpoznać i zapisać).
3. Interwały proste i złożone (rozpoznać i zapisać).
4. Rozwiązywanie dysonansów (zapisać).
5. Skale modalne, pochodzenia ludowego oraz całotonowa (rozpoznać i zapisać).
6. Akordy durowe, molowe, zmniejszone i zwiększone oraz D^7 we wszystkich postaciach, czterodźwięk zmniejszony, dur z septymą wielką, moll z septymą małą i wielką, dur i moll z sekstą, $D9$, $D^{6/4}$.
7. Rodzaje kadencji (rozpoznać).
8. Analiza funkcyjna zawierająca trójdźwięki triady, D^7 oraz trójdźwięki poboczne.
9. Analiza tonacyjna.
10. Zapis 1-głosowej struktury i przebiegu rytmicznego w taktach prostych i złożonych z uwzględnieniem podstawowych grup niemiaryowych (triola, duola).
11. Korekta błędnie zapisanego tekstu muzycznego.
12. Zapis z pamięci 1-głosowej melodii tonalnej i atonalnej.
13. Zapis 1- i 2-głosowego dyktanda tonalnego i atonalnego.
14. Zapis dyktanda 2-głosowego z jednym głosem rytmicznym.

Dodatkowy zakres materiału do egzaminu ustnego:

15. Transpozycja.
16. Analiza słuchowa utworu muzycznego.
17. Powtórzenie głosem usłyszonej melodii nazwami solmizacyjnymi i literowymi.

18. Zaimprovizowanie krótkiej melodii tonalnej.
19. Czytanie nut głosem w kluczu wiolinowym, altowym, tenorowym i basowym a vista.
20. Czytanie 2-głosowych ćwiczeń z jednoczesnym graniem lub stukaniem jednego głosu a vista

ZASADY MUZYKI Z ELEMENTAMI EDYCJI NUT – forma pisemna i ustna

1. Podstawowa wiedza z zakresu akustyki muzyki → dźwięk i jego cechy.
2. Zasady pisowni muzycznej → pięciolinia, nazwy oktaw, sposoby zapisywania nut i pauz, klucze muzyczne: wiolinowy, altowy i basowy.
3. Interwały → budowa interwałów prostych i złożonych, wskazanie i rozwiązywanie interwałów charakterystycznych w odmianach gam: major naturalny, minor eolski, harmoniczny i dorycki.
4. Akordy → budowa trójdźwięków durowych i molowych we wszystkich postaciach oraz zmniejszonych i zwiększonych, a także dominanty septymowej we wszystkich postaciach wraz z rozwiązaniami.
5. Rozróżnienie pojęć: skala-gama-tonacja.
6. Budowa gam durowych (naturalna) i molowych (eolska, harmoniczna, dorycka) do 7 znaków, pokrewieństwo tonacji.
7. Budowa skal muzycznych → skale modalne, skala chromatyczna regularna, całotonowa, góralska, pentatonika bezpółtonowa.
8. Podstawowe pojęcia metryczne, zasady grupowania wartości rytmicznych w taktach prostych i złożonych.
9. Podstawowe elementy dzieła muzycznego → melodyka, rytmika, harmonika, agogika, artykulacja, dynamika, kolorystyka.
10. Podstawowa wiedza zakresu obsługi wybranego programu komputerowego do edycji nut, np. MuseScore.

LITERATURA MUZYCZNA – forma pisemna i ustna

1. **Periodyzacja dziejów muzyki** (ramy czasowe i hasła różnicujące epoki: a) starożytna Grecja, b) średniowiecze, c) renesans, d) barok, e) klasycyzm, f) romantyzm, g) modernizm i postmodernizm [wiek XX i XXI]; znajomość dzieł reprezentatywnych dla kolejnych epok w dziejach muzyki).
2. **Funkcje i rodzaje muzyki na przestrzeni dziejów** (znajomość kryteriów służących systematyzacji rodzajów muzyki).
3. **Reprezentatywni twórcy, ugrupowania, style, kierunki muzyki w kolejnych epokach** (znajomość kompozytorów reprezentatywnych dla epoki, stylu, kierunku, szkoły lub ugrupowania artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem: J.S. Bacha, W.A. Mozarta, L. van Beethovena, F. Chopina, K. Szymanowskiego, I. Strawińskiego, W. Lutosławskiego).
4. **Rodzaje i typy obsady wykonawczej w poszczególnych epokach muzycznych** (charakterystyka praktyki wykonawczej: instrumenty, głosy ludzkie, rodzaje zespołów muzycznych; sposoby ich stosowania – w gatunkach i formach właściwych dla poszczególnych epok).

- 5. Terminy i pojęcia związane z elementami muzyki** (melodyka, metryka, harmonika, kolorystyka, artykulacja, agogika, dynamika i ich najczęściej spotykane włoskie określenia);
- 6. Faktura muzyczna i jej przemiany w kolejnych epokach** (rodzaje faktury muzycznej np. homofoniczna, polifoniczna, instrumentalna, wokalna).
- 7. Zasady kształtowania dzieła muzycznego** (wskazanie współczynników dzieła muzycznego: motyw, fraza, zdanie, okres i znajomość podstawowych zasad kształtowania formy muzycznej: ewolucjonizm, budowa okresowa).
- 8. Techniki kompozytorskie charakterystyczne dla różnych stylów historycznych** (organalna, cantus firmus, imitacyjna, wariacyjna, przetworzeniowa, dodekafoniczna, aleatoryczna i in.).
- 9. Formy muzyczne w kontekście historycznym** (definicja pojęcia „forma muzyczna”, znajomość i opis mechanizmów formy typowych dla poszczególnych epok: forma okresowa, rondo, wariacje, forma sonatowa, kanon, fuga, klasyczny cykl sonatowy).
- 10. Gatunki muzyki instrumentalnej i wokalne w rozwoju historycznym** (instrumentalne: suita, sonata, koncert, symfonia, miniatura instr., wokalne /wok.-instr./: pieśń, opera, msza i inne gatunki wok. i wok.-instr.).
- 11. Polska kultura ludowa** (znajomość terminu „folklor”, określanie cech polskiej muzyki ludowej i jej oddziaływania na twórczość polskich kompozytorów XIX i XX wieku, tańce ludowe i narodowe, instrumentarium ludowe, pojęcie „stylizacji”).

Kandydat jest zwolniony z egzaminu z przedmiotów: Zasady muzyki z elementami edycji nut lub/i Literatura muzyczna po przedłożeniu kopii świadectwa ze szkoły muzycznej o ocenie końcowej z danych zajęć.